

Nauka, finansowanie i technologie kosmiczne. Rektor Politechniki Śląskiej na 35. Forum Ekonomicznym

10.9.2026 - Martin Huć | Politechnika Śląska w Gliwicach

W Karpaczu trwa 35. edycja Forum Ekonomicznego, która odbywa się pod hasłem „Architektura nowego porządku - stabilność w czasach zmian”. Wśród uczestników wydarzenia jest Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Marek Pawełczyk, który pierwszego dnia Forum wziął udział w trzech panelach dyskusyjnych.

Forum, które odbywa się w dniach 8-10 września, jest jednym z największych i najważniejszych wydarzeń w Europie Środkowo-Wschodniej. W tegorocznym programie znalazło się ponad 500 różnych wydarzeń, odbywających się w ramach ośmiu głównych ścieżek tematycznych: AI Forum, Forum Cyfryzacji, Forum Ochrony Zdrowia, Forum Regionów, Gospodarka, Polityka Międzynarodowa i Bezpieczeństwo, Społeczeństwo oraz Zrównoważony Rozwój. W wydarzeniu bierze udział ponad 6000 uczestników m.in. ze świata polityki, biznesu oraz nauki.

Pierwszym z paneli, w których uczestniczył Rektor Politechniki Śląskiej, była dyskusja „Nauka jako inwestycja strategiczna państwa. Jaki kontrakt finansowy dla polskich uczelni?”, zorganizowana w salonie „Rzeczpospolitej”. Wzięli w nim udział również Podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Maria Mrówczyńska, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego prof. Alojzy Z. Nowak, Rektor Politechniki Wrocławskiej prof. Arkadiusz Wójs oraz Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Piotr Jedynak. Rozmowa dotyczyła m.in. tego, jaki jest najlepszy sposób finansowania nauki i szkolnictwa wyższego.

- Inwestycja w naukę to polisa ubezpieczeniowa dla państwa – tłumaczył Rektor naszej Uczelni. - W tym roku podjęta została decyzja – oczywiście jeśli procedowanie zakończy się pomyślnie – o zwiększeniu środków finansowych na naukę, a za tym idzie wzrost subwencji, na co bardzo liczymy. To środki, którymi musimy gospodarować racjonalnie. To dzięki nim inwestujemy w naukę, młodych ludzi oraz nowe obszary badawcze. Na to nie ma bezpośredniego algorytmu. Subwencja jest wciąż podstawowym źródłem przychodów uczelni, natomiast powinniśmy coraz bardziej zwracać się także w kierunku innych źródeł finansowania.

Rektor Marek Pawełczyk uczestniczył również w panelu partnerskim NAWA „Jak przyciągać talenty – o znaczeniu mobilności akademickiej”, w którym rozmawiano o skutecznym konkuroowaniu o najlepszych badaczy i studentów oraz o tym, jak ich obecność w Polsce przekłada się na rozwój nauki, gospodarki i całego kraju.

Dużym zainteresowaniem cieszył się kolejny panel „Z głębi ziemi w kosmos. Czy kopalnia „Wujek” stanie się centrum technologii kosmicznych?” zorganizowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który odbył się w Strefie Polskiej Nauki. Oprócz Rektora Marka Pawełczyka wzięli w nim udział także m.in. dr hab. inż. Jakub Nalepa, prof. PŚ, astronauta dr inż. Sławosz Uznański-Wiśniewski oraz popularyzator nauki i założyciel Fundacji „Nauka. To Lubię” dr Tomasz Rożek. Uczestnicy dyskutowali o nowym pomysśle na wykorzystanie terenu po kopalni „Wujek”. Rozmówcy wskazali na możliwości i potencjał Politechniki Śląskiej, które mogłyby przyczynić się do powstania centrum technologii kosmicznych.

- Politechnika Śląska w tym projekcie może wiele zyskać, ale również wiele zaoferować. Teren po

kopalni „Wujek” jest niepowtarzalny w Europie, a Nasza Uczelnia chce pozytywnie wpływać na to, co dzieje się w naszym regionie. To może być znakomite miejsce na dobre wykorzystanie potencjału nauki – tłumaczył Rektor Marek Pawełczyk. – Politechnika Śląska od lat łączy kompetencje górnicze i kosmiczne – działa u nas m.in. dziesięć studenckich kół naukowych skupiających setki studentów, które zajmują się tą tematyką. Nasza Uczelnia współtworzy także Uniwersytet Europejski EURECA-PRO, któremu mamy przywilej aktualnie przewodniczyć. Należy do niego dziewięć uczelni, które wywodzą się właśnie z funkcjonowania na obszarach pogórnich.

- Nasza Uczelnia ma ogromny potencjał - i naukowy, i technologiczny. To bardzo miłe, że tak znakomici uczestnicy panelu to dostrzegli. Ten projekt może przynieść wiele korzyści na poziomie naukowym i przemysłowym – dodaje prof. Jakub Nalepa. - Mój udział w nim również jest możliwy. Analizowaliśmy dziedziny nauki, w których mógłbym działać. Są one związane zarówno ze sztuczną inteligencją i z testowaniem algorytmów, które tworzymy na co dzień, ale też ze sprzętem, który rozwijamy dla zastosowań kosmicznych. To urządzenia, które muszą działać w ekstremalnym środowisku. Takie warunki mogą być odzwierciedlone na przykład na terenie po kopalni „Wujek”.

Uczestnicy rozmawiali również o tym, jakie jest miejsce polskiej nauki w przemyśle kosmicznym.

- Cieszy mnie to, że w rozmowie wybrzmiało także, że w naszym kraju nie boimy się trudnych decyzji. Wydaje mi się, że może nie ewolucyjny, ale właśnie rewolucyjny wzrost naukowy i gospodarczy jest bardzo mocno związany z odważnymi decyzjami, których nie należy się bać. Dzięki temu możemy zrobić coś nowego, lepszego i wprowadzić rzeczywiście nową jakość - tłumaczy prof. Jakub Nalepa.

https://www.polsl.pl/ps_aktualnosci/nauka-finansowanie-i-technologie-kosmiczne-rektor-politechniki-slaskiej-na-35-forum-ekonomicznym